TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja. Ilmestyy Astorissa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA
SULO SYVÄNEN

TOVERI

(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT

Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi.. .50

Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Se puutavaratyöläisten järjestöä vastaan nostettu oikeusjuttu

Joitakin päiviä sitte oli lehdessämme muuan kysymys, jossa haluttiin saada tietää, missä määrässä union yksityiset jäsenet ovat vastuunalaisia uniota vastaan nostetusta jutusta, jos unio tuomittaisi syylliseksi ja joutuisi maksamaan korvausta.

Olemme saaneet eräitä tietoja tästä jutusta, ja niiden mukaan ei ole vielä annettu virallista haastetta, mutta se voidaan antaa milloin tahansa. Juttu on suunniteltu nostettavaksi Timberworkers ja Shingleweavers unioita vastaan, joten ne tulisivat yhdessä vastaajiksi. Samoin on kai suunnitelmana asettaa jokainen sanottujen järjestöjen yksityinen jäsen vastaajaksi, **joten jokainen on yksityiskohtaisesti vastuunalainen sakosta, jos sellaista tuomittaisi. Ei ole mahdotonta, etteikö heti haasteen annettua ryhdyttäisi toimenpiteisiin jäsenten yksityisomaisuuden takavarikoimiseksi ja pidättämiseksi siihen mennessä kuin jutusta joskus tulee lopullinen päätös.**

Äskettäin antoi Yhdysvaltain ylioikeus eräässä New Yorkin puuseppien järjestöä vastaan nostetussa samanlaisessa jutussa vapauttavan päätöksen, ja Claytonin trustivastaisen lain mukaan pitäisi unioilla olla oikeus lakkoon ja boikottiin, ilman että niitä voidaan asettaa edesvastuuseen enää niin kuin ennen esim. hattutyöläisten union jäsenet, mutta sellaiset lait eivät ole tarkotetut työläisiä suojelemaan, vaan niiden vaativaisuutta tyydyttämään, siis niitä pettämään. Sen vuoksi ei niihin voikaan luottaa, vaan on etsittävä suojaa muista toimenpiteistä. Juttu voidaan nostaa ja jäsenet voidaan tuomita, jos vain herroilla tuomareilla on kylliksi häikäilemättömyyttä sellaiseen. Ja sitä niiltä ei useinkaan puutu.

Sekin kai voitaisi kerran toteuttaa

Washingtonista tulleet uutiset kertovat siellä suunniteltavan yleisen työpakkolain käytäntöönottamista varsinkin laivanrakennuksilla. Missä määrässä suunnitelmaa harkitaan vakavasti, ei ole tiedossamme, mutta mikään odottamaton ei se suinkaan ole. Kaikki keinot kelpaavat, kunhan vain niiden avulla voidaan estää työväestö ajamasta vaatimuksiaan läpitse.

Työväestö on kautta maan ollut pakotettu nousemaan sietämättömiksi käyneitä oloja vastaan. Se järjestyy ja tukee lakolla vaatimuksiaan, joten lakkojen lukumäärä ja laajuus voittaa jo kaikki entiset saavutukset tässä maassa, kaikista luokkarauha-apostolien ja gompersismin kannattajien vastalauseista ja estelyistä huolimatta.

Epäilemättä olisi työpakkolain käytäntöönottaminen sangen turmiollinen työläisten vaatimuksille, ja sitä tervehdittäisi ilolla täkäläisten laivanrakennuskapitalistien taholta, mutta silläkin olisivat omat jälkiseurauksensa. Tilanne on sellainen, että mihin hyvänsä toimenpiteisiin riistäjät turvautuvatkaan, täytyy niiden lopullisesti kääntyä heitä itseään vastaan. Työpakkolain käytäntöönpaneminen olisi vain keino repiä amerikalaisen työväestön silmiltä sekin hatara verho, joka vielä estää sen näkemästä tilannettaan sellaisena kuin se todellisuudessa on. Sillä teolla osotettaisi täkäläinen kansanvaltaisuus sellaisena kuin se todellisuudessa vallitsee.

Työpakkolain toteuttaminen olisi ikäänkuin huippuna siinä tämän maan preussilaistuttamisohjelmassa, jota niin kiireen kaupalla koetetaan riistäjäluokan taholta toteuttaa. Laivakapitalistit taistelevat miestensä järjestymisoikeuden vastustamiseksi aivan epätoivoisesti, eivätkä näytä saavan millään muulla tavalla työläisistään voittoa, kuin valtiomahdin avulla. Heillä ovat omat edustajansa kongressissa, joiden puoleen heidän on nyt helppo kääntyä ja saavat aina sellaisia lakeja ja sääntöjä kuin heidän etunsa vaativat. Kokonaan toisin on työläisten laita. Heidän kansanvaltaisuuteensa kuului vain äänestellä niitä joita riistäjäparoonit asettelivat listoille, mutta nyt ei heidän ääntään kuunnella missään. Nyt heillä ei ole oikeastaan oikeutta elää syömättäkään, sillä siten eivät he tuota riistäjilleen voittoa.

Missä on nyt kansalaisvapautenne?

Rauhallisessa Astoriassammekin on saatu kuulla näiden parin päivän kuluessa sapelin kalinaa työtaistelujen yhteydessä. Kaikki tapahtui niin odottamatta, että kukaan ei olisi sellaista uskonut vielä tiistain aamuna, ja kuitenkin oli komppania sotilaita kaupungissamme jo illalla. Kun on kiire niin toimitaankin kiireisesti.

Ja kenellä se sellainen kiire oli?

Työnantajilla, niillä jotka imevät kansallisen hallituksemme kuiviin sotavoitoilla; niillä jotka ovat tähän saakka selittäneet työläisilleen, että kaikki on sillä hyvä kun isännistön ja työläisten välillä vain vallitsevat "hyvät välit"; ne jotka ovat tähän saakka pukeutuneet uskonnollisuuden valekaapuun, peittääkseen sillä liikevoittojaan, olivat valmiit turvautumaan sotilaihin heti kun työläiset esittivät vaatimuksen kunnollisemmista työsuhteista ja paremmista palkoista.

Ja mitä syytä oli sotilaitten kaupunkiin kutsumiselle?

Ei minkäänlaista. Ei pienintäkään. Eikä niitä mahdollisesti olisi saatukaan jos olisi toimittu laillisessa järjestyksessä. Paikallisilla viranomaisilla ei olisi ollut mitään tekosyytä pyytää sotilaita tänne, vaikkapa heillä olisi ollut siihen haluakin. Mutta heiltä, joiden ensimäinen velvollisuus olisi ollut vastata jos lainrikkomisia olisi tapahtunut, ei kysytty ollenkaan, onko tarpeellista lähettää sotaväkeä tänne. Se lähetettiin **ulkopuolisten** toimesta. Ulkopuolisten joilla ei pitäisi olla mitään tekemistä Astorian asiain kanssa

Mutta sotilaat ovat nyt täällä ja **niille on annettu julkisesti määräys käyttää pajunettia.** Ne virkailijat, joita Astorian työväestönkin suuri enemmistö äänesteli viime vaaleissa, vieläpä useassa tapauksessa niiden työnantajiensa neuvojen mukaan jotka nyt ovat turvautuneet sotilaisiin, ovat antaneet sotilaille määräyksen käyttää pajunettia työläisiä vastaan!

Sellaisia tuloksia te saitte äänestyksestänne!

Niiden äänien ei suinkaan voi sanoa menneen hukkaan!

Ne sattuivat paikalleen, ja kun ei mikään muu saa aivoja toimimaan, niin ehkäpä rintaa vastaan asetettu pajunetin kärki aukasee silmätkin. Rinnan se kyllä aukasee!

Että täällä ei ollut vähintäkään sotilasten tarvetta, todistaa se, että täällä ei ole tapahtunut pienintäkään rauhattomuuden osotusta, ei edes ennettä sellaiseen oie ollut olemassa. Ja toivottavasti voivat työläiset säilyttää rauhan viranomaisten ja työnantajien toimenpiteistä huolimatta. Toivottavasti käsittävät työläiset muillakin myllyillä ja työpaikoilla, että **turvallisinta on nykyisin pysytellä kotosalla,** ellei tahdo joutua selkkauksiin.

Tämän kauntin työväestö äänesti äskettäin kuusi miljoonaa dollaria yleisten maanteiden rakentamiseksi; **niiden samojen teiden, joilta sotilaat ajoivat eilen aamulla lakkovartijat pois!** Te saatte äänestellä varoja maanteiden rakennuksiin, mutta **teillä ei ole oikeutta edes kävellä niillä,** puhumattakaan siitä, että ajelisitte niillä autoilla, kuten jotkut saattavat uneksia.

Täkäläiset riistäjäparoonit ovat hankkineet tänne aasialaista työvoimaa, mutta, heti kun se työvoima — kuten hindut eilen aamulla — tekee vaatimuksen ihmisellisten olojen saavuttamiseksi, tulee sotilasmahti ulkopuolisten määräyksestä ja pakottaa lakkovartijat vaikenemaan. Aasialaista työvoimaa on haluttu vain siksi, että saataisi halpapalkkaista työvoimaa, sellaista työvoimaa, jolla ei luultaisi olevan muun työläisväestön kannatusta, jotta sitä voidaan kohdella siten kuin halutaan.

Mutta aasialainen ja eteläeuropalainen työväestö on osottautunut paljon tietoisemmaksi, kuin eräät "valkoiset". Japanilaiset, kreikkalaiset ja hindut ovat nyt lakossa yhteisten vaatimusten tukemiseksi, mutta "valkoset" maleksivat herrojen jaloissa, useat sellaisetkin, joilla ei olisi mitään pakkoa tehdäkään työtä. Häpeällistä — ja ilettävän raukkamaista!

Eikö teillä, Astorian kansalaiset, olisi nykyisessä asemassa mitään velvollisuuksia? Eikö teillä olisi edes oikeutta vaatia valitsemanne virkailijat ryhtymään toimenpiteisiin nykyisessä asemassa? Nyt teillä olisi mahdollisuus pakottaa valtuustonnekin paljastamaan kenen etuja se ajaa. Lainvalvojien olisi nyt tultava ulos ja osotettava teille, minkä verran ne ansaitsevat teidän luottamustanne. Niiden olisi sanottava nyt suoraan, ovatko ne teidän takananne, tai teidän vihollistenne takana nykyisessä tilanteessa. **Ne eivät voi olla molemmilla puolilla, ja jokainen joka sellaista teeskentelee, tekee sen vain siksi, että haluaa kätkeä todellisen karvansa, pettääkseen teitä.** Varokaa niitä jotka nyt esiintyvät puolueettomina, ne ovat sittekin teitä vastaan.

MAILMANKATSOMUKSIA

SOSIALISTILUOPIO RUSSEL,

joka sai potkut sosialistipuolueesta, kun osotti kovin ilmeistä pyrkimystä kapitalismin rasvaisemmille lihapadoille, on havainnoistaan Venäjällä julkaissut kirjotussarjan yht'aikaa useissa porvarilehdissä. Kuten muistetaan, oli Russel valittu muka Amerikan työväen edustajaksi siihen lähetystöön, joka Elihu Rootin johdolla kävi venäläisiä rahan voimalla innostamassa sotaan. Erään noiden kirjotuksiensa lopussa Russel lausuu:

"Ainoa diktaattori Venäjällä on kansa, ja se diktaattori kyllä osaa hoitaa asiansa, kun sen vain annetaan olla rauhassa."

Hyvä! Mutta mitä tekemistä oli Russellilla sitte siinä Rootin lähetystössä? Eikö niin kuuluisa amerikalainen kirjailija kuin Charles Edward Russel ilman Venäjällä käymättä tiennyt, että Venäjän kansa osaa hoitaa asiansa, jos se saa olla rauhassa? Sitäkö oppimaan hänen täytyi Venäjälle asti matkustaa? Vai oliko hänen matkallaan tarkotuksia sellaisia, jotka merkitsevät jotakin toista, jotakin aivan päinvastaista kuin Venäjän kansan jättämistä rauhassa hoitamaan asioitansa? Missä tarkotuksessa meidän kapitalistimme lainailevat Venäjän väliaikaiselle hallitukselle satoja miljoonia dollareita — siinäkö tarkotuksessa, että he aikovat antaa venäläisten rauhassa hoidella omia asioitaan?

Kuiskaillaan, että tuolla lähetystöllä ei ollut oikeinkaan hauska olo Pietarissa. Tuhannet vallankumoukselliset tunsivat varsin hyvin, mikä taantumuksen kätyri Root on aina ollut, ja sentähden tiesivät häntä varoa. Tosiasia on, että Venäjän kansa tuskin oli näkevinään koko tuota Amerikan kapitalistien lähetystöä.

Mutta siinä Russel kyllä on aivan oikeassa, että jos venäläisten rauhassa annetaan hoitaa asiansa, niin he tekevät sen paremmin kuin kukaan ulkopuolinen niitä pystyisi hoitamaan.

LUPA EI TALOA HÄVITÄ.

Suurta huomiota on porvarillisissa piireissä herättänyt New Yorkin tullipäällikön Malonen eroaminen runsastuloisesta virastaan. Mikä tässä on tavallisuudesta poikkeavaa, on se, ettei hän eronnut tullin kavalluksien tai varojen anastamisen takia. Päinvastoin eroaa hän sentähden, että tahtoo näyttää rehelliseltä mieheltä. Ja sepä se hämmästyttää.

Malone ei olekaan mikään jokapäiväinen tullinuuskija. Hän on — niin sanotaan — se mies, joka toimitti Wilsonin valituksi viime presidentinvaalissa. Tunnettuna naisten äänioikeusasian ajajana hänet lähetettiin niihin valtioihin, joissa naisilla on äänioikeus, veivaamaan naisten äänet demokraatipuolueelle, lupaamalla että Wilsonin hallitus ajaa läpi koko maata käsittävän naisten äänioikeuden. Olihan se semmoinenkin lupaus puolueen julkisessa vaaliohjelmassa. Näillä matkoillaan hän tuli liikkuneeksi Californiassakin, ja juuri naisten äänillä väitetään demokraattien voittaneen tuossa valtiossa. Ja Californian valitsijat ratkaisivat tällä kertaa lopullisen vaalien tuloksen. Siitä se johtuu, että voidaan sanoa Malonen ansioksi — tai syyksi, kuinka kukin ajattelee — Wilsonin pääseminen uudelleen Yhdysvaltain presidentiksi.

Vaivanpalkaksi Malonelle annettiin yksi maan runsastuloisimpia virkoja. Ja kaikki olisi ollut hyvin, jos Malone olisi ymmärtänyt leikkiä ja perusteellisemmin tuntenut politiikkaa. Yksinkertaisuudessaan hän rupesi vaatimaan, että Wilsonin hallitus täyttäisi lupauksensa. Jo pari kuukautta sitten hän uhkasi erota virastaan, jos hallitus ei pysy sanassaan. Nähtävästi on hallitus hänelle ilmottanut vakaan aikomuksensa olevan syödä sanansa ja jättää esittämättä kongressille äänioikeuden myöntämistä naisille.

Tämä Malonen uhkaus tiedettiin yleisesti jo silloin, kun hän siitä hallitukselle ilmoitti. Se mikä nyt hämmästyttää amerikkalaista mailmaa, on että hän toslaan piti puheensa ja erosi. Niin suoranuottista miestä ei aikoihin ole tavattu tämän maan julkisessa elämässä.

Mutta Yhdysvaltain 20 miljoonaa naista jäivät ilman heille luvattua äänioikeutta. Heiltä kielletään ihmisoikeudet maassa, joka muka taistelee kansanvallan puolesta. Kun naiset yrittävät käyttää laillista anomustietä valituksiensa esilletuomiseksi, vangitaan heitä, pieksätetään kaikenlaisilla roikaleilla ja tuomitaan tyrmään.

Vaaliaikoina porvaripuolueet leveästi lupailevat mitä hyvänsä, mutta eivät ihmeeksikään näitä lupauksiaan pidä. Jos lupausten rikkomisesta ankarasti ruvetaan ahdistamaan, niin jollainkin täytyy sen erota, joka henkilökohtaisesti joutuu siksi pahasti kiikkiin, ettei pääse mihinkään luikertelemaan. Mutta **puolue,** jonka nimessä lupaus oli annettu, ei ole asiasta tietääkseenkään. Istuu vain koreasti vallassa, niinkuin ei mitään olisi tapahtunut.

Itse asiassa valittiin nykyinen presidenttimme nykyiseen virkaansa rauhan säilyttämisen toivossa, ja siksi häntä niin hartaasti äänestivät ne naiset, joilla jo oli äänioikeus. Mutta ei hän ehtinyt monta kuukautta virassa olla, kun kansan mieltä kysymättä saattoi maamme osalliseksi mailmanhistorian hirveimpään ihmisteurastukseen.

"KANTOKAPITALISTEJA".

Enemmän kuin 50 prosenttia Wisconsinin valtion farmeista on kiinnitysvelkojen rasittamia — "jaakset alla", kuten sanotaan. Näin ollen ei ole mikään ihme, että sosialistipuolueen organiseeraajain on verraten helppo saada nämä farmarit yhtymään sosialistipuolueeseen. Heidän asemansa on kaikkea muuta kuin oikeudenmukainen. He tekevät ankarasti työtä pitkät päivät, mutta heidän työnsä tuloksien arvosta vievät yhteiskunnan loiseläiät suurimman osan.

VAALITAISTELU ODOTETTAVISSA.

Comoxen vaalipiirissä, johon Malkosaarikin kuuluu, B. C., aikoo liberaalien ehdokkaana esiintyä tuomari Wm. McInnes, joka on kauan pysytellyt syrjässä politiikasta ja jolle sentähden lienee karttunut hyvä annos räjähdysaineita varastoon. Ottawan konservatiivinen hallituskopla on yltäkyllin antanut taisteluaseita kenenkä hyvänsä vastustajan käytettäväksi. Tuomari McInnes kuuluu olevan jommoinenkin puhuja — ihan toista kuin hänen kilpailijansa. Vaalipiirin nykyinen edustaja Ottawassa Herb. Clements, joka tulee taistelemaan pakkopalveluksen puolesta. Häntä kyllä kehutaan eteväksi vaalipiirin valiottajaksi, mutta hän ei käy vaalitaistelua puhumalla, vaan käsiä puristelemalla. (Siirtyykö siinä lantti tai seteli samalla kädestä toiseen, ei ole tämän kirjottajan tiedossa, hän kun ei ole koskaan sattunut mr. Clementsin käteltäväksi.) Vaalitaistelu tulee siis olemaan suunsoiton ja kädenpuristuksen välillä — sillä mitään muuta kuin suunsoittoa ei tuomari McInnesiltä ole odotettavissa, ei mitään muutosta oloihin: politikoitsija kun politikoitsija.

Clementsillä on jonkun verran etumatkaa, sillä hän on jo kuukausi määriä hiiviskellyt kättelymatkoilla vaalipiirissään, kun sitävastoin McInnes vasta on suostunut rupeamaan ehdokkaaksi. Lisäksi on Clementsillä voittopuoli puhtaan armeliaisuuden kannalta: tuomari McInnes elää niu-

Sota kapitalistisen ryöstöpolitiikan tulos

Kirj. EDWARD PRICE

Englantilaisen sanomalehtimiehen kuvaus.

Englantilainen sosialisti ja sanomalehtimies, Philips Price, joka toimii Englannin sotakirjeen vaihtajana Venäjällä, on antanut seuraavan kuvauksen sodan syistä ja Englannin yhteiskuntaluokkien vastakohdista sekä työväenluokan nousemisesta kapitalistista hallitusvaltaa ja niiden harjottamaa riistoa ja sortoa vastaan.

Europan sota ei alkanut elok 4 p. 1914. Kauvan ennen tuota päivää oli raivonnut taistelu Länsi-Europan kapitalismin mahtavien järjestöjen ja proletariaatin varsin hajanaisten joukkojen välillä. Se oli todellinen sota; siinä oli oikea **syy.** Yleiseuropalainen kansojen sota oli vain siitä johtuva ilmiö; se oli vain **seuraus.** Missään maassa ei tämä ollut niin ilmeisesti huomattavissa kuin Englannissa, jossa varallisuuden epätasainen jako on luonut mahtavan etuoikeutetun luokan, jonka asemaan tukevat kaikki feodalismin traditsionit ja isänmaallinen imperialismi ja johon sisältyi yhteenoton mahdollisuus. Englanti oli ensimäisenä toipunut Napoleonin sodista. Sen eristetty asema sekä sen suuret hiili- ja rautavarastot saivat aikaan teollisuuden nopean kehityksen 19:nnen vuosisadan keskivaiheilla. Ei mikään muu maa ollut saavuttanut tällaista teollisuuden kukoistusta ja niinpä kasvoi Englannissa nopeasti kapitalistinen luokka, joka otti maan valtiollisen johdon omiin käsiinsä. Englannin teollisuuden muodosti noin 50 vuotta sitten pääasiallisesti vaatetusteollisuus, rauta- ja kivihiilikaivokset, vuorityö j.n.e., ja niiden teollisuusalojen tuotteilla käytiin kauppaa kolmea merta pitkin Intiassa, Kiinassa ja Afrikassa. Niin kauan kuin Englannin kauppalaivat välittivät esteettömästi tätä liikennettä, ja niin kauan kuin ei ollut varmoja kilpailijoita näillä kauppamarkkinoilla, käyi kaikki hyvin. Englannin kapitalistit hyötyivät suunnattomasti ja viisaasti kyllä, antoivat osan voitoistaan työtätekevälle luokalle pitääkseen sitä tyytyväisenä. Niin muodoin Englannin työväenliike lähtee kokonaan **ammatillisella** pohjalta. Viime vuosisadan 60—70 luvuilla kohdistui se työntekijäin suojelemiseen eräillä teollisuusaloilla ja heidän palkkojensa säännöstelyyn, mutta oli täydelleen kaiken valtiollisen ohjelman ulkopuolella, koska kapitalistien ja työntekijäin pyrkimykset eivät olleet vielä kärjistyneet kyllin vastakkaiksi toisilleen. Vuoden 1870 jälkeen muuttuu kaikki. Saksan teollisuus alkaa kehittyä ja siis sielläkin pääsee valtaan etuoikeutettu kapitalistinen luokka. Se alkaa kilpailun Aasiassa ja Afrikassa Englann. tehdastuotteiden kanssa. Samaten Ranska jouduttaaan tappiolle ranskalais-saksalaisessa sodassa haki korvausta itselleen ryhtymällä tarmokkaasti ajamaan siirtomaapolitiikkaa Afrikassa, jonka toimenpiteen seurauksena oli Marokon, Algerian, Tunisin ja eräitten Kongon alueitten valtaaminen — kunnia siitä Pariisin pankkiireille ja liikemiehille.

Avoimet maailmanmarkkinat alkoivat sitten asteittain laajeta. Afrikka oli jaettu Englannin, Ranskan, Saksan, Portugalin ja Belgian kesken. Aasiassa isännöivät Venäjä ja Englanti. Kaikkiin näiden siirtomaiden "johtaviin piireihin", jotka olivat Ranskan, Englannin ja Saksan kapitalismin luomat, vietiin viimemainittujen maiden teollisuustuotteita. Mutta selvemmin kuin tämän, voi huomata, että pääoma voiton muodossa alkoi kasvaa kussakin näissä maissa. Viimeisinä 20 vuotena oli työväki alkanut yhä enemmän ja enemmän järjestyä ja vaatia lisääntyneen pääoman tuottamasta voitosta suurempaa osaa kuin mitä oli ennen saanut. Välttääkseen oman maan työväen vaatimuksia sitä ennen Englannin, Ranskan ja Saksan kapitalistit olivat lähimpinä vuosina siirtäneet äärettömän suuria pääomia ja niillä perustaneet teollisuusyrityksiä kehittymättömiin maihin, joissa työläiset olivat yksinkertaisia ja järjestymättömiä ja joissa laiskuus voitiin kurittaa pois.

Muutamat näistä kuritusista esiintyivät mitä raaimmassa muodossa, kuten oli laita kautsukkiteollisuuden alalla Kongossa. Afrikkalaisia teurastettiin tuhansittain ja vietiin orjuuteen Europan kapitalistien käskystä. Kymmenessä vuodessa oli Kongon alkuasujamisto saatettu vähenemään 12 miljoonasta 8 miljoonaan.

Mutta tämä pääoman siirto taloudellisesti kehittymättömiin maihin sai aikaan Europan omien maiden kesken yhtämittaisen kilpailun ja jännityksen.

19:nnen vuosisadan 20 viimeisen vuoden aikana Englannin kapitalistiluokka pakotti hallituksen varustamaan sotalaivoja ja viemään aseita Ranskan hallitusta vastaan siten estääkseen Ranskan kapitalistien hankkimasta vaikutusalaa erinäisissä Afrikan osissa. Nykyään Englannin kapitalistit, unohtaen ertisen epäsovun Ranskan kanssa, ovat uhranneet miljoonia markkoja ja tuhansia ihmisiä estääkseen Saksan kapitalisteja ottamasta valtaansa erinäisiä Afrikan osia.

Kapitaali on täten saanut kansallisen" luonteen, ja kaikki Europan suurvallat ovat nyt nousseet puolustamaan kapitalistisia ryhmiä, jotka ovat tottuneet pitämään hallitusta keinona hankkiessaan taloudellisia etuisuuksia alhaisella kehitystasolla olevissa maissa. Kaikki nämä kapitalistiset ryhmät piirittävät hallituksiaan mahtavilla "trusteilla", jotka valmistavat tykkejä panssarilevyjä, sotalaivoja, torpeedoja miinoja j.n.e. Nämä "sotatarvetrustit" ovat yksinkertaisesti muodostetut sitä varten, että näiden maiden köyhälistöä pidettäisiin kauhun vallassa. Ennen tätä sotaa Englannissa nämä "trustit" joka vuosi pitivät tapoinaan järjestää paniikkeja ja sanomalehdistön kautta levittivät vääriä huhuja, että milloin Saksa milloin Italia milloin Itävalta tai joku muu maa rakentaisi sotalaivoja uhaten niillä Englantia ja että sen takia olisi Englanninkin välttämätöntä rakentaa enemmän sotalaivoja. Aivan samoin oli laita myös Saksassa ja Ranskassa. V. 1913 Liebknecht paljasti sen tosiasian, että muuan saksalainen yhtiö, "Saksan sotatarvetehdas" omisti osakkeita ranskalaisessa yhtiössä, joka valmisti tykkejä sekä että se oli hankkinut vaikutusvaltansa mainitussa yhtiössä toimeenpanemalla Ranskassa agitatsionin tykkien hankkimiseksi Ranskan armeijalle. Kun agitatsioni oli sitten onnistunut, niin sama saksalainen yhtiö pani Saksassa käyntiin agitatsionin tykkien hankkimiseksi Saksan armeijalle, niin että saataisiin sinne Ranskan tykistöä vastaava määrä, ja niin hankki se hyötyä kummastakin agitatsionista! Englannissa oli ennen tätä sotaa muuan yhtiö nimeltä "Nobel Dynamite Trust". Sillä oli 16 johtajaa joista 7 saksalaista ja 9 englantilaista! Yhtiö hankki laillisen patentin eräille uusille dynamiitin valmistusmetoodeilleen ja myi tämän patentin sekä Englannin että Saksan dynamiittiosakeyhtiöille! Tämä englantilais-saksalainen trusti oli siis Englannin ja Saksan kapitalistien yhtymä, jonka tarkotuksena oli valmistaa Englannin ja Saksan proletaariä murhaamaan toinen toisiansa! V. 1900 eräät Englannin kapitalisti-trustit rakentivat Japanille sotalaivaston. Neljä vuotta myöhemmin tämä laivasto tuhosi Venäjän laivaston Tsushiman taistelussa. Kun Venäjä oli menettänyt laivansa, tämä sama yhtiö hankki tsaarin suostumuksen rakentaakseen Venäjälle uuden laivaston japanilaisten häviittämän sijaan! Varat otettiin Venäjän ja Japanin näkää näkevältä, köyhältä rauvaalta ja kumpaisenkin laivaston rakennusvoitot korjasivat taskuunsa englantilaiset yhtiöt "Vickers & Co.", "Armstrong & Co.", "John Brown & Co." Tällä tavoin Saksan, Englannin ja Ranskan järjestetty kapitaali nylki Europan köyhälistöä ja piti vireillä pelon ja väärän isänmaallisuuden sekaisia intohimoja. Tämä on Rooman keisarien vanha hallitusohje "jaa ja hallitse!" palautettuna uudessa muodossa. Mutta nyt käytetään patriotismia keinona, jonka avulla köyhälistöltä ristetään suuria rahavoittoja.

Tämä on selvästi ilmennyt Englannissa sodan aikana. Viimeisten kahden vuoden kuluessa on Brittein hallitus ottanut velkaa 3 eri kertaa. Valtio on äsken joutunut velkaan yksitvisille kapitalisteille liki 1,000 milj. Tämän velan korkojen maksu ja kuolettaminen jää Englannin proletariaatin tulevien polvien tehtäväksi. Mutta yksitvistulojen verotus on noussut vain 50 prosentiä saakka kun sota sytyi, ja valtiolainoja myöntäneille on se tuottanut suuria tuloja.

Englannin kansalaisten valtiollinen vapaus on siitä vähäkadonnut. Koko Englanti on julistettu sotatilaan, "Habeas Corpus" perustuslaki ei ole enää voimassa, ja militaristinen virkavalta saa valtiollisista syistä vangita, karkoittaa ja lähettää maanpakolaisuuteen päätöksensä mukaan. Tuhansia englantilaisia on nyt vankilassa sen takia, että ovat vastustaneet sotaa tai agiteeranneet Lontoon virkavallan sotadiktatuurin politiikkaa vastaan. Venäjä on vapautuuut, Englanti on kahleissa. Koko sanomalehdistö on lordi Northcliffen hallitseman mahtavan syndikaatin kahleissa. Lordi N punoo mitä häikäilemättömimmillä ja epänormaalisilla keinoilla valheiden ja petosten verkkoa, jolla ei ole vertoja Englannin sanomalehdistön historiassa. Tämä sama syndikaattinen sanomalehdistö puolusti Venäjän entistä tsaarihallitusta ja sai Pietarista rahaa julkaisemistaan kirjoituksista, joissa selitettiin, että Venäjällä oli kaikki hyvin. Täten oli Englannissa yleinen mielipide kokonaan valheilla sokaistu ja Englannin proletariaatin suuret joukot ovat kapitalistien luomassa henkisessä orjuudessa.

Aivan samoin oli käynyt Saksassa ja nyt näiden kahden maan proletaarit ovat lujasti vakuutettuja, että toinen on todellakin pettänyt toisen. Mutta tämä käsityskanta voi olla ainoastaan hetkellinen. Sikäli kuin Englanti on ehtinyt niin pitkälle, että sen proletariaatille on selvinnyt, että Saksan täydelleen tuhoami-